दर्गतं देवलोकं यच्छ्रुतं हविरन्नमभिघारितम् TaiS. II. vi. 3.5; V. i. 5.8; VI. i. 1.5; TaiBr. II. i. 3.3; तस्यापगमनमगतस्याक्षोऽच्छियत (अग्नेः) JaimiBr. 1.108; तच्चोज्जय(? यि)न्यामगतस्य कन्यां भागैः स्वराख्यैः स्फुटभास्करस्य BrSaṁ. 12.14; अगतानपि नस्तत्र जीवतोऽत्रैव तिष्ठतः। श्रुत्वा लज्जिष्यते स्वामी TriṣaS'aPuC. ii. 6.32; **1B** who or which has not attained (some state), not undergone (some experience), not achieved (some desire) अपदिशन्ति जनाः पुरवाह्यमेनमगतं विदग्धताम् S'iśuVa. 15.38(3); HarVi. 43.184; वश्यानि मुष्टेरगतानि भेदं धनूंषि नम्राणि विपक्षमाणि। स्वदेहलीनां क्षितिमत्यजन्ति नृणां कलत्राणि हितान्यतीयुः RāghPāṇ.(Dha.) 5.58; ParamāSā. 98; इतरस्य निर्णयपदवीमगतस्य दौर्बल्यम् MīmāKau. i. 33.13 (*on* i. 3.7); अप्ररूढः – बीजभावेन स्थितत्वादङ्कुरभावमगतः Bhāsk. i. 69.11 (*on* i. 1.3); i. 51.8 (*on* i. 1.1); i. 142.19 (*on* i. 3.7); **1C** which has not happened or elapsed already, future स सर्वमखिलं राज्ञो वंशस्याह गतागतम् Rāmā. vii. 51.23; गतं न गम्यते तावदगतं नैव गम्यते। गतागतविनिर्मुक्तं गम्यमानं न गम्यते MūlaMāKā. 2.1; गतागतं वर्तमानमशुभं शुभम्। एतत्सर्वं श्रोतुं भवत्प्रसादात् प्रयोगमिच्छामि HorāSā. 32.17; अगतं ह्यनुपज्ञातगमिक्रियमनागतमुच्यते PrasaPa. 93.1; 32.7; दृष्ट्वा ज्ञातपदार्थस्य स्यादाकांक्षा भविष्यति। व्युत्पत्तिः प्रथमा तस्माद्वर्तमानेऽगते ततः AnuVyā. 3A.10 (*on* i. 1); NyāySu.(Ja.) 72B.5 (*on* i. 1.1); SiddhāTaVi. 356.4; **1D** not moved, not gone forward तद्धि दूरमपि प्राप्तमेकमप्यगतं पदम्। इतरेण गतेनादावेकान्तेनैव जीयते TantrVā. 87.24 (*on* i. 3.3); क्रमस्तु संबन्धमात्रस्य प्रत्यक्षक्लृप्तत्वात्तत आरभ्य श्रुत्यर्थं गच्छन्नेकं पदमगतां समाख्यां जयति S'āstrDi. 248.2 (*on* iii. 3.7); **1E** which has not disappeared, ever present किमिव न प्रमदाय वनश्रिया सकलभं गुरवेऽगतयासकृत् (comm. अगतया नित्यसंनिहितया) HarVi. 5.8; **2Ai** never obtained, not obtainable, unattainable अनारभ्या भवन्त्यर्थाः केचिन्नित्यं तथागताः। कृतः पुरुषकारोऽपि भवेद्येषु निरर्थकः MahāBhā. v. 34.20 (Nila. अगताः कदाचिदप्यप्राप्ताः); iii. 272.6; **2Aii** which is not yet reached or attained यत्र कर्मणि क्रियाकृतो विशेषो दृश्यते…तत्र कर्मस्था क्रिया, नेतरत्र। न हि पकापकतण्डुलेष्विव गतागतग्रामेषु वैलक्षण्यमुपलक्ष्यते SiddhāKau. 469A.4; **2B** not comprehended or understood स योऽतोऽश्रुतोऽगतः…सर्वेषां भूतानामन्तरपुरुषः स म आत्मेति विद्यात् AitĀ. iii(2). 4.34; अगतं परैः।…य प्रतीत्यसमुत्पादं जगाद TattvSaṁ. 4; 458; चेतनोऽचेतनो वापि कर्ताकर्ता गतोऽगतः (आत्मा) UpadeSā. 254.30; **2C** which is yet to elapse पदं राशित्रयं तत्र भुजाकोटी गतागते LaBhāska. 2.1; 2.25; BrāhmSphuSi. 14.21; KaraṇaKu. 2.22(13); (ग्रहयोः) विवरकलाः…। गतिजयुतिहृता यदैकवक्रो युतिरगता प्रगताप्तवासरैः स्यात् GrahaLā. 13.3.

**अगत** (á-gata) *n.* non-return, death, total destruction [nichtkommen(?), nichtwiederkommen(?) PW] or that which has not yet been reached, a destination(?) आदित्य एषामस्त्रं वि नाशयतु चन्द्रमा युतामगतस्य पन्थाम् AV. xi. 10.16; येदं पूर्वागन्रशनायमाना प्रजामस्यै द्रविणं चेह दत्त्वा। तां वहन्त्वगतस्यानु पन्थां विराडियं सुप्रजा अत्यजैषीत् AV. xiv. 2.74.

**अगतकामिनीति** (agata-kāminīti) *adj.* not reached (i.e. unassailed) by damsels and distresses इत्याचरन्वरतपो गतकामिनीति शान्तिः पदं दिशतु मेऽगतकामिनीति SiPriSt. 16 (comm. अगता न प्राप्ता कामिन्य ईतयश्च यत्र तादृशं पदम्)

**अगतक्लम** (agata-klama) *adj.* whose exhaustion or weariness is not (yet) gone निहतेषु त्वया देव सत्त्वेषु … अमीभिर्वालिवानीरविटपेष्वगतक्लमैः। कपिञ्जलैरितः पश्य सहसैव निलीयते NavaSāC. 2.60.

**अगतक्लेश** (agata-kleśa) *adj.* [*f.* -ā] not experiencing troubles or sufferings अगतक्लेशां (? गतक्लेशां) प्रजां दृष्ट्वा…विनायकः समृद्ध्यर्थं प्रजानां विनियोजितः BhaviP. 53A.12 (i. 23.4)

**अगतघ्न** (agata-ghna) *adj.* multiplied by the next (number) तैर्वृत्तदोर्भागत्रीन्दुलवप्रमैक्यमगतघ्नोच्छिष्टविश्वांशयुक्। प्राग्वत् स्यात्स्वमृणं फलम् GrahaLā. 7.10.

**अगतता** (agata-tā) *f.* the characteristic or state of not being already covered or rendered redundant ब्रह्ममीमांसारम्भायेति प्राचा तन्त्रेणागततोक्ता VedāntKa. 44.12 (*on* i. 1.1)

**अगततृष** (agata-tṛṣa) *adj.* [*f.* -ā] whose thirst is not (yet) quenched, still thirsty सा मृगवधूः…अगततृषा भयात्सहसैवोच्चक्राम BhāgP. v. 8.4.

**अगतत्व** (agata-tva) *n.* the state of not being understood or implied, not being covered धर्मशास्त्रत्वाच्च तस्य शास्त्र इत्यनेनागतत्वात्पृथगुच्यते ManuBh. i. 361.29 (*on* 4.80); अस्य योनिर्भवेद्गानम् (भ. ना. 28.10) इति गानसमन्वयेनास्य गान्धर्वलक्षणस्यार्थस्यागतत्वात् AbhinBhā. iv. 67.10 (*on* 29.1)

**अगतप्राण** (a-gataprāṇa) *adj.* whose life-breaths have not departed, who is not dead, alive अगतासून् अगतप्राणान् जीवतश्च न अनुशोचन्ति पण्डिताः GītāBh.(S'aṅ.) 23.17 (*on* 2.11)

**अगतयातवियोग** (agatayāta-viyoga) *m.* difference between the preceding and the following पिण्डो गतस्त्वगतयातवियोगनिघ्नशेषेशभागरहितः … लम्बनं वा KaraṇaKu. 5.5(23)

**अगतरु** (aga-taru) *m.* a mountain-tree, tree on a mountain परागतरुराजीव वातैर्ध्वस्ता भटैश्चमूः Kāvyāda. 3.27; नभसो विवरम् … अतरः…अगतरो Nalo. 2.19.

**अगतरुज्** (agata-ruj) *adj.* not cured of one's wounds, not freed from suffering यस्य (राज्ञः) … अगतरुजो वने विनाशमन्वभवन्नितान्तं रिपवः पुष्पप्रकरश्च NalaCam. 2.28(14)

**अगतरुज** (agataru-ja) *adj.* blossomed on the mountain trees, NalaCam. 2.28(14)

**¹अगतरूपशोभ** (agata-rūpaśobha) *adj.* the beauty of whose form has not disappeared or has not been destroyed यश्च (देशः)…कारूप्ययुतोऽप्यगतरूपशोभः NalaCam. 1.27(14)

**²अगतरूपशोभ** (agatarūpaśobha) *adj.* beautiful with mountains and trees, NalaCam. 1.27(14) (comm. अगैर्नगैस्तरुभिश्चोपशोभा यस्येति)

**अगतवस्तु** (agata-vastu) *n.* an event which has not happened, a future event विष्कम्भकस्तु संक्षेपादतीतागतवस्तुनोः। सूचकः SāhiSā. 4.2.

**अगतश्री** (á-gataśrī) *adj.* who is not a Gataśrī (i.e. who has obtained fortune or happiness) नागतश्रीमैह्न्द्रं यजेत त्रयो वै गतश्रियः शुश्रुवान् ग्रामणी राजन्यः TaiS. II. v. 4.4; ĀpaS'S. i. 14.9; BaudhS'S. ii. 329.11; अगतश्रियां तु कर्मप्रादुष्करणमेवाहवनीयाधानम् BhāṭṭCan. 78.23 (*on* xv. 2.6)

**अगताध्वन्** (a-gatādhvan) *adj.* way to whom is unknown or untrodden सर्वाक्षिमार्गैरगताध्वने नमः (कृष्णाय) BhāgP. iv. 30.22.

**अगताभिमान** (agatābhimāna) *adj.* whose egoism is not lost योगिनो जितमरुन्मनसः…ब्रह्म प्रधानमुपयान्त्यगताभिमानाः BhāgP. iii. 32.10; अगताभिमानाः अगतजीवभावाः NyāySu.(Ja.) 624B.6 (*on* iv. 2)

**अगतायुस्** (agatāyus) *adj.* whose life-span is not exhausted (कलौ) व्याधयश्च भवन्त्यत्र म्रियन्ते चागतायुषः MahāBhā. xii. 70.22.

**अगतार्थ** (a-gatārtha) *adj.* **1** whose aim or object is not accomplished तारा गतार्था (v. l. तारागतार्थे) मनुजेन्द्रकार्ये … तमुवाच भूयः Rāmā. iv App. I. 17(61) (Kataka अगतार्थेऽभ्रष्टप्रयोजने); **2** whose meaning is obscure, obsolete पदानि त्वगतार्थानि …। योजयन्ति NāṭyaS'ā. 18.115; SāhiDa. 284.9; **3** not redundant or futile इदमगतार्थं भवेत् TantrVā. 35.13 (*on* i. 2.19); एतदधिकरणाक्षेपेण तत्प्रवृत्तेः…तदप्यनेनागतार्थं बोध्यम् MayūMāli. 381.9 (*on* iv. 3.5); *m.* a subject-matter which is not known or ascertained अगतार्थाधिगन्तृत्वादस्त्वनूक्तेः प्रमाणता TaiUBhāVā. 185.2 (*on* 2)

**अगतार्थता** (agatārtha-tā) *f.* absence of redundance, absence of futility (the sense not being already conveyed) शास्त्रोक्तैव वृद्धिः सिध्यति नान्या सम्प्रतिपत्तिमात्रलभ्या वृद्धिरिति कथनार्थं तद्वचनमित्यगतार्थतैव SmṛtiCan. iv. 368.16; वाक्यभेदापादनेन तावदगतार्थतामाह VedāntKa. 213.6 (*on* i. 4.16); AṇuBh. 77.18 (*on* i. 3.10); S'ivārkaMaDī. ii. 381.22 (*on* iii. 3.59); MayūMāli. 581.7 (*on* ix. 1.5); एतेन स्वग्रन्थस्य प्राचीनग्रन्थैरगतार्थता समूलत्वञ्च ध्वनितम् LaS'abdeS'e. i. 3.1.

**अगतार्थत्व** (agatārtha-tva) *n.* absence of redundance, absence of futility इह तदभावादत एव प्राण इत्यनेनागतार्थत्वम् VedāntKa. 187.20 (*on* i. 3.39); 235.23 (*on* ii. 1.13); न तेनोत्तरमीमांसाया अगतार्थत्वं प्रतिपादयितुं शक्यम् VivaPraSaṁ. 144.10; पूर्वाधिकरणद्वयेनागतार्थत्वसूचनाय विशेषयति MayūMāli. 25.3(*on* i. 3.3); 36.6 (*on* i. 3.5); BālamBha. ii. 75.5 (*on* 2.58)

**अगतासु** (ágatāsu) *adj.* whose life (-breath) has not departed (who is alive) योऽगतासुः स परिपश्यति MaiS. iv. 7.2; यद्यगतासुर्भवति परिपश्यति BhārS'S. xiv. 13.12; (who is not dead) गतासूनगतासूंश्च नानुशोचन्ति पण्डिताः BhagGī. 2.11 = VarāP. 187.53; गतासुरगतासुर्वा न शोच्यो देहवानजः AgniP. 380.2; अगतासून् अगतप्राणान् जीवतश्च न अनुशोचन्ति पण्डिताः GītāBh.(S'aṅ.) 23.17 (*on* 2.11); *m.* the soul (*ātman*) गतासून्देहानगतासूनात्मनश्च प्रति तयोर्याथात्म्यविदो न शोचन्ति GītāBh.(Rā.) 53.8 (*on* 2.11)

**¹अगति** (a-gati) *adj.* **1** helpless, having no resort, having no way out त्वं गतिस्त्वगतीनाम् Rāmā. ii. 58.18; vii. 84.18; वरदानन्त अगतीनां गतिर्भव MahāBhā. iii. App. I. 25.(78); iv. 329*(9); xii. 10.16; xiii. 95.67; अगतिरनुबन्धः…अमित्रसंपत् ArthS'ā. ii. 228.6(6.1); कृष्णनामामृतम्…अगतीनां गतिप्रदम् PañcRā.(Nā.) iv. 1.40; AhirbuS. 37.30; LakṣmīT. 50.217; अगतेस्त्वं गतिर्मम ViṣṇuP. i. 12.16; BrahmāṇḍP. ii. 36.45; अगतीनां च गतिदः स वै SkandP. iii(2). 36.78; ii(2). 24.21; AbhisaAlaṅ. 4.30; आर्तामगतिं गृहाण माम्